

PLANBESKRIVELSE

DETALJREGULERING FOR UTVIDELSE AV EIKELAND STEINBRUDD
PLANNR. 2016 004 BJERKREIM KOMMUNE

22. MARS 2019

SAKEN GJELDER

Aros Arkitekter fremmer i samarbeid med Einar Sira AS detaljregulering for utvidelse av masseuttak på Eikeland, på vegne av tiltakshaver Renneshøystein.

GJELDENDE PLANER

Kommuneplan for Bjerkreim kommune

I kommuneplanen er planområdet vist som LNFR-område. Det ble i forbindelse med kommuneplanprosessen spilt inn forslag om et større område for steinbrudd øst for dagens uttaksområde, som ble avvist grunnet konflikt med registrerte Vakre landskap.

Reguleringsplan for steinbrudd/dyrkingsområde Eikeland, del av gnr. 41, bnr. 2 og 11

Gjeldende plan viser avkjørsel fra fv. 503, samt et område på 52 daa til kombinert landbruk/steinbrudd. Det kan tas ut løstein fra området i en periode på inntil 10 år, som ledd i plan for nydyrking.

BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET

Beliggenhet

Området ligger svært skjermet fra omgivelsene, i et lite dalsøkk mellom Øvrebygd og Eikeland, ca. 6 km nordøst for Vikeså. Avstanden til nærmeste offentlige veg, fv. 503, er ca. 1 km på privat grusveg.

Planområdet inkluderer eksisterende regulert steinbrudd/landbruksområde og utvidelse i tilknytning til dette.

Topografi

Selve planområdet er noe kupert, og er omringet av større fjellformasjoner. Det tilgrensede masseuttaket er i ferd med å fjerne en del av eksisterende fjellknauser, og omdanne disse til dyrka mark.

Vegetasjon og biologisk mangfold

Dagens vegetasjon bærer preg av at området har vært brukt til beitemark, og består i hovedsak av ulike gressarter og hardføre stauder. I de bratteste partiene er det en del trær, i hovedsak hardføre løvtrær som bjørk og selje. Det er tidligere registrert kystlynghei i området, se egen supplerende utredning angående dette. Kystlynghei er en utvalgt naturtype som skal tas spesielt hensyn til, og som er rødlistet i kategori EN – sterkt truet. Kystlyngheien i planområdet er i god hevd, og blir beitet av storfe og sau. Noen tendenser til gjengroing er observert ved befarings. Vegetasjonen er ellers fattig og typisk for lyngheier i regionen. Den varierer fra fukthei/myr til tørrhei med fjell i dagen.

Utover dette foreligger det ingen offisielle registreringer av dyre-, fugle-, eller plantearter innenfor planområdet eller i de nærmeste omgivelsene. Men det er observert hare og rådyr i området.

Planområdet ligger innenfor vassdragsområdet til Bjerkreimsvassdraget, som er et regulert vassdrag som har hatt noen problemer med forsurening. Vassdraget er lakseførende og har forekomst av rødlisteartene ål og elvemusling. Det er også registrert ørret i Asheimsvatnet.

Landbruk

Dagens bruk av området er beitemark, men det er skrint beite med mye fjell i dagen. Tilgrensende område har blitt dyrket opp i forbindelse med uttak av fjell. Forhold for landbruksdrift er ikke optimale, og arealene har i hovedsak enten for tynt jordlag eller er for bløte for å kunne dyrkes.

Bebyggelse

Det er ingen eksisterende bebyggelse innenfor området. Nærmeste bolighus ligger ca. 200 m i luftlinje fra planlagt steinbrudd.

Høyspent

Gjennom planområdet går det en høyspentlinje tilhørende Dalane Energi. Linjen har en sikkerhetssone på 30 meter til hver side av linjemidt, totalt 60 meter bredde.

Trafikk

Planområdet ligger ved enden av en privat landbruksveg. Denne har utkjørsel til fv. 503, som har en ÅDT på 1100, og tungtrafikkandel på 7 %.

BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET

Beskrivelse av planlagt tiltak

Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for en utvidelse av eksisterende steinbrudd. Det tas i dag hovedsakelig ut løstein fra eksisterende steinbrudd, men kan i tillegg tas ut byggeråstoffer i form av pukk og knust stein.

Massene er i første rekke tenkt solgt til lokale virksomheter og privatpersoner, men det kan også bli aktuelt med salg av løstein til andre deler av Norge.

Volum og driftstid

Det er beregnet et mulig uttaksvolum på inntil 800.000 m³ fjellmasser innenfor foreslått utvidelse av steinbruddet. Dette vil gi en forventet driftstid på inntil 20 år. I forbindelse med tilbakeføring til dyrka mark vil det være behov for å transportere inn noe løsmasser, dette vil kunne være deponimasser fra bygge- og anleggsprosjekter i nærområdet. Slik vil området kunne ha funksjon som midlertidig deponi i tillegg til uttaksområde.

Det er lagt opp til etapper på ca. 20 daa i foreløpig plan for uttaket. Eksisterende uttaksområde som er ca. 50 daa vil trolig være ferdig uttatt i løpet av sommeren 2018 og skal deretter tilbakeføres.

Siden uttaket er konsesjonspliktig, vil det bli utarbeidet detaljert driftsplan som skal godkjennes og følges opp av Direktoratet for Mineralforvaltning.

Behov og steinkvalitet

Steinressursen på Eikeland består av granitt som inneholder lettbrytelige lag. Helningen varierer mellom 14 og 20 grader. Kvaliteten på steinen varierer innenfor det regulerte området, men vurderes generelt som svært god. Kvaliteten er analysert hos Tjervåg AS.

Steinen fra Eikeland benyttes på anlegg i distriktet, og ellers er leveringsområdet fra Hordaland i nord til Vestfold i øst.

Byggeaktiviteten i området er stor, og det forventes oppstart av flere store infrastrukturprosjekter de nærmeste årene, som eksempelvis utvidelse av E39, dobbeltspor Jærbanen, og diverse vindkraftutbygging.

Med bakgrunn i dette er ressursen vurdert som svært drivverdige. Planens avgrensning er tilpasset kartlegginger av steinressursens utbredelse.

Trafikk

Transport av masser inn og ut av området er beregnet å utgjøre en gjennomsnittlig trafikkmengde på ca. 10 biler/arbeidsdag. Adkomst inn til området er dimensjonert for massetransport, og har tilfredsstillende frisikt. Innkjørsel til området er stengt med bom for å hindre bl.a. uønsket dumping av masser og søppel.

Estetikk og landskapstilpasning

Området er ikke synlig fra noen nærliggende veger eller populære ferdselsårer. Det vil bli driftet i etapper, hvor hver etappe tilbakeføres til landbruk i form av dyrka mark når den er avsluttet. Nytt terreng vil bli tilpasset omgivelsene på en slik måte at det ikke blir stående igjen skjæmmende skjæringer eller farlige terrengformasjoner.

I driftsfasen skal åpent areal til enhver tid begrenses til maks 25 daa. Matjord som fjernes fra områdene som er i drift skal lagres og tilbakeføres etter hvert som de ulike etappene ferdigstilles.

Støy og støv

Støybelastningen fra planlagt tiltak vil bli tilsvarende som ved dagens situasjon, da driften i eksisterende masseuttak planlegges videreført i nytt område. Det er ikke vurdert å være behov for noen støydempende tiltak slik situasjonen er i dag.

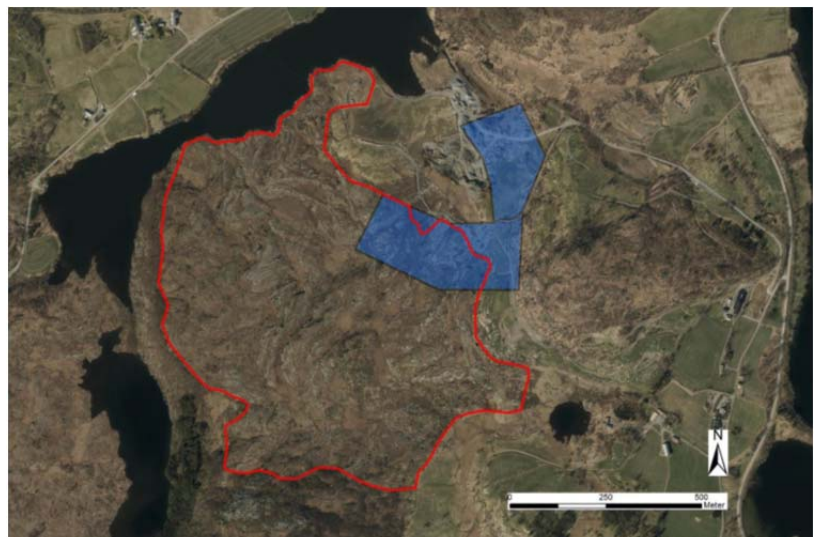
For å hindre støvflukt vannes området i tørre perioder, denne praksisen vil fortsette. Det er også etablert sedimenteringsbasseng som skal samle opp støv og sandpartikler fra overflatevann som renner ut fra området og ned til Bjerkreimsvassdraget. Det vil bli tatt stikkprøver fra utløpet av bassenget for å sjekke at det fungerer som planlagt.

Forhold til naturmiljø

Den nordlige delen av planområdet er allerede så påvirket av menneskelig aktivitet at utvidelsen av steinbruddet ikke vil ha noen betydning. Man må imidlertid her påse at uttak og lagring av masser ikke fører til avrenning av partikler til omgivelsene. Det er etablert sedimentasjonsbasseng, som ved behov kan utvides/suppleres. Eventuelle negative virkninger av uønskede utslipp forventes å være lokale og ikke påvirke vassdraget nedstrøms Asheimsvatnet.

Deler av planområdet i sørøst er registrert som del av en større sammenhengende kystlyngheilokalitet. Rådgivingsfirmaet Ecofact har gjennomført en kartlegging av området for å undersøke tilstand og utbredelse av kystlynghei, og hvorvidt det finnes andre sårbare arter som bør tas hensyn til. Se egen vedlagt rapport angående dette.

Det er konkludert med at tiltaket vil beslaglegge ca. 31 daa av et ca. 629 daa stort kystlyngheiområde,

dvs. ca. 4,9 % av arealet. I et kommunalt/regionalt perspektiv vil dette ha liten betydning. Det er relativt mye kystlynghei i Bjerkreim kommune, dette lyngheiområdet er imidlertid i god hevd og lite preget av gjengroing. Det er vanskelig å vurdere betydningen på nasjonalt nivå og over tid.

Lokaliteten med kystlynghei er vurdert å ha stor verdi for naturmangfold. Meklingsresultat medførte at inngrepet i kystlyngheien ble redusert i henhold til skissen under.

